

כפרה כתיב בה כקדשים – Forgiveness is written by it, like *Kodshim*

Overview

The דבי ר' ינאי stated that we derive the איסור הנאה by an עגלה ערופה, since the term כפרה is used by עגלה ערופה as it is used by קדשים, and just like קדשים are אסורים איסור הנאה (קדשים נהנה from חיוב מעילה if one is), similarly there is an איסור הנאה by עגלה ערופה. Our תוספות resolves a contradiction between our גמרא and elsewhere.

דכתיב (דברים כא) כפר לעמך ישראל וקדשים אסורין בהנאה שהרי מועלין² בהן -

For it is written by עגלה ערופה that כפר לעמך ישראל, the same word of כפרה which is written by קדשים (many times³) and it is forbidden to derive benefit from קדשים, for there is a מעילה if one has הנאה from קדשים, similarly there is also an איסור הנאה by עגלה ערופה.

asks: תוספות

תימה דבכריתות (דף ו,א) מפיק ליה מוערפו שם⁴ שם תהא קבורתה -

It is astounding! For in עגלה ערופה by איסור הנאה we derive מסכת כריתות פסוק וערפו שם (and they shall behead it there); implying that its burial (of the עגלה ערופה) should be there. It should be buried where it is beheaded and no one may use it for any purpose. Why then does the גמרא say here that we derive the איסור הנאה by עגלה ערופה from the word כפר?!

answers: תוספות

ויש לומר דתרווייהו צריכי -

And one can say that both פסוקים (כפר and שם) are necessary -

דאי משום כפרה הוה אמינא דוקא מחיים אסורה בהנאה כמו קדשים⁵ -

For if we would derive it solely from כפרה, I could have thought that it is אסורה only while the עגלה ערופה is alive, just like קדשים, where one may not use the הנאה (for his personal needs), while it is alive -

אבל לאחר עריפה מותרת כיון שנעשית מצותה⁶ להכי אצטריך וערפו שם -

¹ פ' שופטים פסוק ה.

² If one has הנאה from הקדש (he uses it for himself) he is liable to pay back הקדש for his הנאה (or the loss he caused) plus an additional fourth (fifth), and he is required to bring אשם מעילות. See ויקרא ה,טז-טז.

³ See ויקרא ד' פסוקים כ, כו, לא, לה.

⁴ דברים (שופטים) כא,ד.

⁵ We are deriving the איסור הנאה from ע"ע by איסור הנאה so the איסור הנאה should be similar to the איסור הנאה of קדשים.

⁶ Once the מצוה was done by a קרבן, it was slaughtered and the דם was sprinkled on the מזבח, the meat of the קרבן אין לך דבר שנעשה מצותו [See חולין קיז,א. (ישראלים or כהנים) may be eaten (except for an עולה)]

However, after it is beheaded one would assume that the ע"ע is permitted בהנאה, since its מצוה was done. Therefore we need the שם וערפו to teach us that it is אסורה בהנאה (even) after the עריפה (for שהא קבורתה) -

ואי מוערפו שם לחוד הוה אמינא דוקא לאחר עריפה אסורה בהנאה -

And if we would derive the אסורה הנאה by ע"ע only from שם וערפו, I may have assumed that the ע"ע is אסורה בהנאה only after the עריפה -

אבל מחיים לא להכי אצטריך כפרה⁷ -

But not while the ע"ע is alive, therefore we need the derivation from כפרה that it is אסורה בהנאה when it is alive (and also when it is dead).

offers an alternate solution:

אי נמי יש לומר דהא דקאמר הכא כפרה כתיב בה לא עיקר דרשא היא⁸ -

Or one may also say; that this which the גמרא states here; 'כפרה' is written by it like 'קדשים', that is not the main דרשה from where we derive the אסורה הנאה by ע"ע -

דהא איצטריך לדרשה אחריתי כדאמרינן בפרק קמא דחולין⁹ (דף יא,א) -

For the דרשה of אסורה בה כקדשים כפרה is necessary, for another דרשה (not for אסורה איסור), as the גמרא states in the first פרק of חולין -

דילמא טריפה היא¹⁰ וכי תימא מאי נפקא לן¹¹ מינה כפרה כתיב בה כקדשים¹² -

'Perhaps this ע"ע is a טריפה?! And if you will argue that what difference is it to us that she is a טריפה, this is not so since 'כפרה כתיבה בה כקדשים' where by קדשים it certainly cannot be a טריפה.¹³ This concludes the citation from מס' חולין, proving that we cannot derive אסורה הנאה by ע"ע from כפרה -

אלא עיקר דרשה דהכא הוי מוערפו¹⁴ שם:

Rather we must conclude that the main דרשה here that ע"ע is אסורה בהנאה is from וערפו שם.

Summary

מוותרת בהנאה it should be מצוה was done once the ע"ע. [ומועלין בו]

⁷ According to this answer of 'תוס' an ערופה is עגלה ולאחר מיתה.

⁸ See 'Thinking it over' # 1.

⁹ The גמרא there is discussing from where do we know that we follow the majority. One explanation is that we derive it from ערופה, as עגלה ערופה continues to cite from that גמרא.

¹⁰ Perhaps this עגלה which is being designated is a טריפה (and therefore seemingly unfit to be an ערופה), the fact that we are not concerned proves that we follow the majority of animals which are not טריפה.

¹¹ The גמרא there is asking perhaps a טריפה is fit to be an ע"ע.

¹² We see from that גמרא that כפרה כתיב בה כקדשים teaches us that the ע"ע cannot be a טריפה; therefore we cannot use that דרשה to teach us the אסורה הנאה. See 'Thinking it over' # 2.

¹³ A קרבן needs to be a תמים and not have a מום (and it needs to be eaten).

¹⁴ According to this answer of 'תוספות' it would seem that an ע"ע may not be אסורה בהנאה מחיים. See the following גמרא (עמוד ד"ה תנאי and (צפורי מצורע).

We either derive איסור הנאה by ע"ע from both פסוקים; from כפרה (by מחיים) and וערפו (מחיים) and כפרה (by מחיים) and וערפו (מחיים) (for מיתה שם), or we derive it only from וערפו שם (for כפרה is needed to exclude a טריפה by ע"ע).

Thinking it over

1. If the עיקר דרשה of כפרה כתיב בה כקדשים דרשה is not the עיקר דרשה as תוספות maintains in the second answer;¹⁵ why indeed did the גמרא mention it here?!¹⁶

2. תוספות maintains that since כפרה וכו' is needed to teach us the טריפה by ע"ע, it cannot also teach us the איסור הנאה by ע"ע.¹⁷ However the דרשה of כפרה is not because it is an extra word (where we can only derive one דרשה from it), but rather we are comparing ע"ע to קדשים, so what prevents us from comparing them in many ways (including טריפה and איסור הנאה)?!¹⁸

¹⁵ See footnote # 8.

¹⁶ See נחלת משה.

¹⁷ See footnote # 12.

¹⁸ See # 38 אוצר מפרשי התלמוד.